

Шатыр материалын бөлшектеу

Шатыр материалы-бұл шатырдың уақытпен тексерілген бюджеттік нұсқасы, ол көбінесе кішігірім ғимараттар, моншалар үшін, көбінесе коттедждер мен үйлер үшін қолданылады. Кез-келген басқа шатыр сияқты, **уақыт өте келе шатыр жабыны жөндеуді қажет етеді**. Бұл жергілікті патчтармен ағымдағы жөндеу немесе күрделі жөндеу болуы мүмкін. Соңғы жағдайда жаңа материалды орналастыру үшін шатыр материалын бөлшектеу керек. Сонымен қатар, шатырдың құрылымын таңдау қажет болуы мүмкін (тақталар, итарқа жүйесі). Мысалы, егер бұл элементтер өрттен, шіріктен, сынудан және т. б. зақымдалса. Шатырды сапалы жөндеу әрдайым ескі тозған шатырды толығымен алып тастауды және оны жаңасымен ауыстыруды қамтиды. Жаңа конструкцияның сенімділігі мен ұзақ мерзімділігі, айналадағы құрылыстар мен қонулардың сақталуы, сондай-ақ адамдардың денсаулығы (және тіпті өмірі) жұмыс технологиясының қаншалықты сақталатындығына байланысты.

Шатыр материалын дұрыс бөлшектеу шарттары:

- Салқын (+10+20°C), құрғақ, желсіз ауа райы. Жаңбыр, жел мен жылу кезінде бөлшектеу әлдеқайда күрделі және жарақат алуы мүмкін.
- **Бөлшектеу ерекшеліктерімен таныс және мүмкін болатын қиындықтарға дайын ыңғайлы құралдар мен білікті жұмысшылар**. Олар шатырдың жағдайын объективті бағалай алады және оны орнатудың ерекшеліктерін түсініп, тәжірибе жинақтай алады. Сондай-ақ биіктікте жұмыс істеу қауіпсіздігі ережелерін сақтау маңызды (биіктікте жұмыс істеу ережелері ОНДУЛИН, Черепицаларын ОНДУЛИН және ОНДУВИЛЛА монтаждау және пайдалану жөніндегі нұсқаулықта бар).

Шатыр материалын бөлшектеуге арналған құралдар:

- бұл сынық (жақсырақ тырнақпен)
- қоқысқа арналған құрылыс контейнері;
- шатырға көтерілуге арналған баспалдақ;
- шатырдың үлкен көлбеуі бар ілгегі бар шатырлы баспалдақ;
- қауіпсіздік кабелі және басқа қорғаныс.

Күн жылуының әсерінен икемді плиткалар бір массаға айнала алады. Бұл бөлшектеу процесін қиындатады және арнайы құралдарды қолдануды қажет етеді. **Шатырдың қалыңдығы 3 см-ге дейін, жұмыста арнайы шатырлы балта қолданылады**. Бұл кәдімгі балта тәрізді, бірақ диаметрі шамамен 4 см болатын металл құбырға дәнекерленген. Кенепті балтамен квадраттарға кесіңіз, содан кейін олар еденнен шығарылып, құрылыс контейнерлеріне шығарылады.

Қалыңдығы 3 см болатын жабынды алу үшін кескіш кескіш, кесілген/кесілген күрек немесе металл құбырға дәнекерленген кең Балтадан жасалған пышақ қолданылады.

Алдын ала жұмыстар:

- Инженерлік коммуникацияларды (кабельдерді, найзағайдан қорғайтын құралдарды, желдеткішті) ажыратуға және оларды жұмыс жүргізлетін аймақтан алып тастауға міндетті.
- Мұржаны тексеріңіз.
- Егер үйдің төбесі жабылған болса, шіріген немесе зақымдалған рафтерлердің орнына тіректерді орнатып, құрылымды жөндеп, өрт-биоқорғау қосылыстарымен қосымша жұмыс жасасаңыз, шатырды дайындауға болады.
- Қоршау аумағы шамамен ғимарат зақым келтірмеу үшін денсаулығына тұрғындарының үйлері мен өтетін адамдар.
- Шатырда сақтандыруды ұйымдастыру және демонтаж жүргізетін барлық адамдардың жұмысындағы қауіпсіздік ережелері туралы нұсқау беру.

Шатыр мен шатырдың тортын бөлшектеу кезеңдері:

- Ескі икемді плиткаларды қолыңызбен алып тастаңыз, өзіңізге сынықпен көмектесіңіз. Сіз жабынның бөліктерін бірден үлкен бөліктерге бөліп тастай аласыз. Мұндай жұмысты бірге орындау ыңғайлы, ал біреуі ескі жабынды көтереді, екіншісі желімделген жерлерді сынықпен жыртып тастайды.
- Тартыңыз қалдықтары астарлық гидроизоляция, құбырдан оны тұтас негіздері қолымен және сынықтарымен.

- Қатты негіздің қандай күйде екенін бағалаңыз. Ашық дымқыл, ісінген және зақымдалған OSB тақталарын немесе тақталарын ауыстыру керек. Мұны істеу үшін плиталар Мұқият бөлініп, көршілерді зақымдамауға тырысады немесе алдымен тырнақтарды шығарады, содан кейін плитаны көршілеріне зақым келтірместен алып тастайды. Өзгертуге болады бөлігінің парақ ҚЖЖ вырезая оларды, мысалы, қол циркуляркой, егер бұзылса конструкциясының қаттылығы. Ескі OSB тақталарынан немесе тақталардан құрғақ тегіс негізді жаңа шатырды орнату үшін қалдыруға болады. Егер шатырды одан әрі бөлшектеу қажет болмаса, онда шатырды одан әрі орнату үшін қатты негізді дайындауға болады. Егер толық жөндеу қажет болса, онда толығымен қатты негізді, қорапты және қарама-қарсы торды алып тастау керек. Құрғақ тақталар мен OSB тақталарын қайта пайдалануға қалдыруға болады.
- Пленканы / мембрананы оқшаулаудан алып тастаңыз. Мұндай материалдарды қайта пайдалануға болмайды.
- Дыбыс пен жылу оқшаулауын алыңыз. Жылу оқшаулау қабаттары аралық кеңістіктен мұқият шығарылады. Егер оларды қайта пайдалануға болатын болса, алдымен оларды мұқият кептіру керек. Шатырдың түріне байланысты жұмысты ішкі және сыртқы жағынан жүргізуге болады. Егер оқшаулау бүлінбесе, онда оны рафтинг жүйесін жөндеуден/іріктеуден кейін қайта пайдалануға болады. Оқшаулаумен жұмыс істеу денсаулыққа әсер ететіндіктен көптеген қауіпсіздік ережелерін сақтауды талап етеді-респиратор, көзілдірік және қолғап, сондай-ақ оқшаулау бөлшектерінің терімен байланысын азайту және көздер мен ауа жолдарын қорғау үшін тығыз ұзын көйлек пайдаланыңыз.
- Тексеру жүргізу стропильной жүйенің мүмкін деген немесе күшейту бөлігінің конструкциясы. Оның қызмет ету мерзімін арттыру үшін барлық ағашты өрт-биоқорғаныс қосылыстарымен жібіту ұсынылады. Жағдайда-бутан стропильной жүйенің екенін есте маңызды болып табылады әрбір төртінші тақта қалады үшін, шатыры жоқ, бірден құлдырады.
- Құрылыс қоқыстарын алып тастаңыз, шатырды жаңа материалды орнатуға дайындаңыз.

Тегіс шатыр шатырын бөлшектеу сәл өзгеше. Кішкентай шатырда сіз бірдей құралдарды және шатырдың төбесіндегі сияқты бірдей жұмыс тізбегін қолдана аласыз. Көп пәтерлі ғимараттардың шатырларында жабынның бөлшектенуін тездететін және жеңілдететін арнайы құралдар/техника қолданылады. Барлық қабаттарды мойынтірек тақтасына толығымен алып тастау маңызды. Парапеттерге, қабырғаларға, желдеткіш каналдар мен құбырларға жанасатын жерлерді тазарту. Жаңа жабынды орнатпас бұрын, бүкіл шатырды қоқыс пен шаңнан мұқият тазалап, жаңа жабынның бетіне жақсы адгезиясы үшін праймермен өту керек.

Егер орам жабыны технологияға сәйкес, яғни өңделген бетке сәйкес келсе, бөлшектеу қиын және ұзақ болады. Егер ол дайын емес негізге, сонымен қатар 2-3 қабатқа салынса, оны шетін кесіп, оны тарту арқылы оңай бөлшектеуге болады. Тегіс шатырда жұмыс істеу қауіпті емес, сонымен қатар сақ болуды қажет етеді.

Шатырды жөндеуге шатыр материалын ауыстырудан гөрі жиі оралмау үшін, құрылыс пленкаларын дұрыс қолдану және оқшаулаудың зақымдану себептерін ескеру қажет. Сонымен, шатыр кеңістігінің болмауы немесе жеткіліксіз желдетілуі ылғалдың құрылымнан шықпауына және оқшаулау мен ағаштың ылғалдануына, көгеру мен көгерудің пайда болуына, ағаш элементтерінің деформациясына әкеледі. Көбік немесе полистирол көбік кеміргіштерге зиян келтіреді.

Икемді плиткаларды бөлшектеу құны неге байланысты? Жұмыстың соңғы құнына әсер етеді:

- жабын ауданы;
- ол ішінара немесе толық бөлшектеу бола ма;
- құрылыс ерекшеліктерін ескере отырып, нақты шатырды бөлшектеу кезінде қажет болатын жұмыс түрлері
- қосымша шығындар: арнайы техника, құрылыс ағаштары, сақтандыру жүйелері, басқа материалдар, шатырдың негізін жөндеу, аумақты тазарту және қоқыс шығару шығындары.

Шатырды үнемі тексеру және күту, уақтылы жөндеу кез-келген шатыр материалының қызмет ету мерзіміне айтарлықтай әсер етеді.